

Srijeda 12. rujna 2018.

P8_TA(2018)0341

Sustavi autonomnog oružja

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. rujna 2018. o autonomnim oružanim sustavima (2018/2752(RSP))

(2019/C 433/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 21. i članak 21. stavak 2. točku (c) glave V. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Martensovu klauzulu iz Dopunskog protokola I. iz 1977. godine uz Ženevske konvencije,
- uzimajući u obzir dio IV. Programa UN-a za razoružanje 2018. naslovljen „Osiguravanje naše zajedničke budućnosti”,
- uzimajući u obzir svoju studiju od 3. svibnja 2013. naslovljenu „Utjecaj upotrebe bespilotnih letjelica i robota bez posade u ratovanju na ljudska prava”,
- uzimajući u obzir svoja razna stajališta, preporuke i rezolucije u kojima poziva na međunarodnu zabranu smrtonosnih autonomnih oružanih sustava, kao što su preporuke Vijeću od 5. srpnja 2018. o 73. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda ⁽¹⁾, mandat za početak pregovora usvojen na plenarnoj sjednici 13. ožujka 2018. u cilju donošenja uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane, rezolucija od 13. prosinca 2017. o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2016. godinu i politici Europske unije u tom području ⁽²⁾, preporuka Vijeću od 7. srpnja 2016. o 71. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda ⁽³⁾ i rezolucija od 27. veljače 2014. o upotrebi naoružanih bespilotnih letjelica ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće posebnog izvjestitelja UN-a za izvansudska, prijeka i proizvoljna pogubljenja Christofa Heynsa od 9. travnja 2013. (A/HRC/23/47),
- uzimajući u obzir izjave EU-a o smrtonosnim autonomnim oružanim sustavima dane pred Skupinom vladinih stručnjaka stranaka Konvencije o određenom konvencionalnom oružju u Ženevi, na sastancima 13. – 17. studenog 2017., 9. – 13. travnja 2018. i 27. – 31. kolovoza 2018.,
- uzimajući u obzir doprinose koje je više država, uključujući države članice EU-a, dalo uoči sastanaka skupine vladinih stručnjaka održanih 2017. i 2018.,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 31. svibnja 2017. u kojem se poziva na pristup koji podrazumijeva ljudsku kontrolu nad upravljanjem umjetnom inteligencijom i na zabranu smrtonosnih autonomnih oružanih sustava,
- uzimajući u obzir poziv Svete Stolica na zabranu smrtonosnog autonomnog oružja,
- uzimajući u obzir otvoreno pismo iz srpnja 2015., koje je potpisalo više od 3 000 istraživača iz domene umjetne inteligencije i robotike, otvoreno pismo od 21. kolovoza 2017., koje je potpisalo 116 osnivača vodećih poduzeća u području robotike i umjetne inteligencije kako bi upozorili na smrtonosne autonomne oružane sustave, te pismo u kojem se 240 tehnoloških organizacija i 3 089 osoba obvezuje da nikada neće razvijati, proizvoditi niti upotrebljavati smrtonosne autonomne oružane sustave,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0312.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0494.

⁽³⁾ SL C 101, 16.3.2018., str. 166.

⁽⁴⁾ SL C 285, 29.8.2017., str. 110.

Srijeda 12. rujna 2018.

- uzimajući u obzir izjave Međunarodnog odbora Crvenog križa i inicijative civilnog društva, kao što je kampanja protiv robotatubojica, koju podržava 70 organizacija u 30 zemalja, uključujući organizacije Human Rights Watch, Article 36, PAX i Amnesty International,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da se politike i djelovanje EU-a temelje na načelima ljudskih prava, poštovanju ljudskog dostojanstva, načelima Povelje UN-a i međunarodnog prava; budući da se ta načela trebaju primjenjivati kako bi se očuvao mir, spriječili sukobi i povećala međunarodna sigurnost;
  - B. budući da se pojam „smrtonosni autonomni oružani sustavi” odnosi na oružane sustave bez smislene ljudske kontrole nad ključnim funkcijama odabira mete i napada na individualne ciljeve;
  - C. budući da nepoznati broj zemalja, javno financiranih industrija i privatnih industrija navodno provodi istraživanja i razvija smrtonosne autonomne oružane sustave, od projektila koji mogu selektivno gađati metu do strojeva za učenje s kognitivnim sposobnostima da odluče s kim će se, kada i gdje boriti;
  - D. budući da se neautonomni sustavi poput automatiziranih sustava i sustava na daljinsko upravljanje ne bi trebali smatrati smrtonosnim autonomnim oružanim sustavima;
  - E. budući da smrtonosni autonomni oružani sustavi mogu iz temelja promijeniti način ratovanja jer potiču dosad nezabilježenu i nekontroliranu utrku oružjem;
  - F. budući da korištenje smrtonosnih autonomnih oružanih sustava otvara temeljna etička i pravna pitanja o ljudskoj kontroli, posebno kad je riječ o ključnim funkcijama kao što su odabir mete i napad; budući da strojevi i roboti ne mogu poput ljudi donositi odluke koje uključuju pravna načela razlikovanja, proporcionalnosti i mjere opreza;
  - G. budući da su uključenost ljudi i nadzor koji oni vrše ključni za postupak donošenja odluka sa smrtonosnim posljedicama s obzirom na to da su ljudi ti koji i dalje preuzimaju odgovornost za odluke koje se tiču života i smrti;
  - H. budući da je međunarodno pravo, uključujući humanitarno pravo i pravo o ljudskim pravima, u potpunosti primjenjivo na sve oružane sustave i osobe koje njima upravljaju, te da je poštovanje međunarodnog prava ključan uvjet koji države moraju ispuniti, osobito kada je riječ o poštovanju načela poput zaštite civilnog stanovništva ili poduzimanja mjera predostrožnosti pri napadu;
  - I. budući da korištenje smrtonosnih autonomnih oružanih sustava otvara ključna pitanja o provedbi međunarodnog prava o ljudskim pravima, međunarodnog humanitarnog prava i europskih standarda i vrijednosti u pogledu budućih vojnih aktivnosti;
  - J. budući da je u kolovozu 2017. 116 osnivača vodećih međunarodnih poduzeća u području robotike i umjetne inteligencije poslalo otvoreno pismo UN-u u kojem pozivaju vlade da „spriječe utrku u naoružanju takvim oružjem” i „da izbjegnju destabilizirajuće učinke tih tehnologija”;
  - K. budući da je svaki smrtonosni autonomni oružani sustav podložan kvaru zbog loše napisanog koda ili kibernetičkog napada koji je počinila neprijateljska država ili nedržavni akter;
  - L. budući da je Europski parlament u više navrata pozvao na hitan razvoj i donošenje zajedničkog stajališta o smrtonosnim autonomnim oružanim sustavima, na međunarodnu zabranu razvoja, proizvodnje i uporabe smrtonosnih autonomnih oružanih sustava kojima bi se omogućili napadi bez smislene ljudske kontrole kao i na početak konkretnih pregovora o njihovoj zabrani;

Srijeda 12. rujna 2018.

1. podsjeća na to da je cilj EU-a biti svjetski akter u promicanju mira te poziva na širenje njegove uloge u globalnom razoružanju i neširenju oružja; poziva i na to da se njegove aktivnosti i politike usmjere na održavanje međunarodnog mira i sigurnosti te da se osigura poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i prava o ljudskim pravima te zaštita civila i civilnih infrastruktura;
  2. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te države članice i Europsko vijeće da hitno i prije sastanka visokih ugovornih stranaka Konvencije o određenom konvencionalnom oružju u studenom 2018. donesu i usvoje zajednički stav o smrtonosnim autonomnim oružanim sustavima kojim će se zajamčiti smisljena ljudska kontrola nad ključnim funkcijama oružanih sustava, uključujući tijekom korištenja, te da na relevantnim forumima zauzmu jedinstveni stav i da u skladu s tim i djeluju; u tom kontekstu poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu, države članice i Vijeće da dijele najbolje prakse i prikupe mišljenja stručnjaka, akademika i civilnog društva;
  3. apelira na potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu, države članice i Vijeće da djeluju u smjeru početka međunarodnih pregovora o pravno obvezujućem instrumentu kojim će se zabraniti smrtonosni autonomni oružani sustavi;
  4. u tom kontekstu naglašava ključnu važnost sprečavanja razvoja i proizvodnje svih vrsta smrtonosnih autonomnih oružanih sustava koji isključuju ljudsku kontrolu u ključnim funkcijama kao što su odabir mete i napad;
  5. podsjeća na svoje stajalište od 13. ožujka 2018. o Uredbi o Europskom programu industrijskog razvoja u području obrane, posebno članak 6. stavak 4. (prihvatljiva djelovanja), te naglašava svoju spremnost da zauzme slično stajalište u kontekstu budućeg programa za istraživanja u području obrane, programa industrijskog razvoja u području obrane i ostalih relevantnih značajki Europskog fonda za obranu nakon 2020.;
  6. ističe činjenicu da ni oružje ni oružani sustavi koje trenutno koriste oružane snage EU-a nisu smrtonosni autonomni oružani sustavi; podsjeća da se oružje i oružani sustavi koji su posebno osmišljeni za obranu vlastitih platformi, snaga i stanovništva od vrlo dinamičnih prijetnji, kao što su neprijateljski projektili, streljivo i zrakoplovi, ne smatraju smrtonosnim autonomnim oružanim sustavima; ističe da odluke o napadu na zrakoplove u kojima se nalaze ljudi trebaju donositi ljudi koji upravljaju sustavima;
  7. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladama i parlamentima država članica, Ujedinjenim narodima te glavnom tajniku NATO-a.
-